

[Statistické zákonitosti]

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[\[Příležitostné poznámky, 1964\]](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[\[Příležitostné poznámky, 1964\]](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 29. 8. 1964
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 29. 8. 1964

1) Statistické zákonitosti panují všude tam, kde existuje cézura či volný prostor v kauzálním nexu. Je-li tato hypotéza pravdivá, pak jsou tyto zákonitosti tak říkajíc pouze indukovány kauzálními souvislostmi a platí jen za předpokladu, že nedochází k intervenci zacílené jinak. To by znamenalo, že je vždycky možno najít způsob, jak do jejich platnosti čili do průběhu procesů a událostí těmito zákonitostmi ovládaných proniknout a jak je změnit. To ostatně může vrhnout nové světlo do otázky tzv. spontaneity některých elementárních (např. nitroatomárních a nitrojaderných) jevů. Statistická zákonitost představuje jakousi ustálenou formu průběhu určité skupiny analogických procesů, k níž dojde za určitých podmínek v důsledku nastalé rovnováhy. Rovnováha se poruší změnou podmínek; tuto změnu je možno (alespoň *v zásadě* vždy) programovat i tenkrát a takovým směrem, jakým by se spontánně nikdy neodehrála.

640829